

τὰ κύρια πρόσωπα τοῦ δράματος πρέπει νὰ περιέπεσαν ἀκοντα εἰς ἀτυχίαν ἢ ἀμαρτίαν· τὰ ἄγαθὰ πρόσωπα¹⁾ δὲν εἶναι προσφυῆ πρὸς τὸ δράμα.

Δεσμὸς καλεῖται τὸ μέρος τοῦ δράματος ἐνῷ ἐντεινεται τῇ δραματικῇ πράξεως ἢ δύναμις, δηλ. αἱ πρὸς τὴν ἐκτέλεσιν τῇ πράξεως παρεμβαλλόμεναι δυσκολίαι· ἀριστον εἶναι τὸ δρᾶμα τὸ ἔχον πολλοὺς δεσμούς. Ο Σοφοκλῆς εἶναι δεινός, ἐνῷ ὁ Δισχύλος οὐδὲ κἄν γνωρίζει τούτον.

Περιπέτειαι καλοῦνται αἱ αἰφνίδιαι μεταβολαὶ τῆς καταστάσεως τῶν προσώπων εἴτε ἀπὸ δυστυχίας εἰς εύτυχίαν, εἴτε τάναπαλιν²⁾. Περιπέτειώδη δὲ λέγονται τὰ δράματα ἐκεῖνα ἐν οἷς περιπέτειαι πολλαὶ εὑρίσκονται. "Αρισται εἶναι αἱ συμβαίνουσαι μετ' ἀναγνωρίσεως³⁾. Εἰς τοῦ Αἰσχύλου τὰ δράματα οὐδεμίαν ἴσως περιπέτειαν δύναται τις νὰ εὕρῃ· τὰ τοῦ Σοφοκλέους εἶναι, ως ἐπὶ τὸ πλεῖστον, περιπέτειώδη, παράδοξον δὲ πῶς ὁ Εύριπίδης σπανίως μεταχειρίζεται τὸν δραματικώτατον τοῦτον ὅρον.

'Εραγώνιον ἢ δραματικὸν καλοῦσιν οἱ παλαιοί, ὅταν αἱ πράξεις περαίνονται ἀληθῶς ἐπὶ τῆς σκηνῆς, καὶ οὐγὶ κατὰ διήγησιν καὶ ἀπαγγελματικῶς. Καὶ κατὰ τοῦτον τὸν ὅρον ὁ Σοφοκλῆς εἶναι δεινός.

Στιχομυθία λέγεται, ὅταν οἱ ὑποκριταὶ ἀνταγωνίζονται στίχον πρὸς στίχον. Ο Σοφοκλῆς μετεγειρίζει καὶ ἡμιστίχιον.

Ρήσεις ἀπλαῖ λέγονται, ὅταν πολλοὶ στίχοι ἀπαγγέλλωνται περὶ ἀφηρημένων πραγμάτων. Αγγελικαὶ δὲ, ὅταν "Αγγελος διηγῆται τι σύμφωνον ως πρὸς τὴν ἔντασιν τοῦ δράματος.

ΤΙΝΑ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΣΤΗΘΟΔΕΣΜΟΥ (CORSET).

Καταγωγὴ τοῦ στηθοδέσμου. Τὸ ἔνδυμα τοῦτο ἦτον ἀγνωστον εἰς τὰς γυναικας τῆς ἀρχαιότητος· αἱ ἑλληνίδες καὶ αἱ ρωμαϊκαὶ ἔφερον ἐσθῆτας συμικρόν τι περιεσφιγμένας κατὰ τὴν

(1) Ω; ὁ Σωκράτης, ὁ Χριστὸς κτλ.

(2) "Ἐστι δὲ, περιπέτεια μὲν ἡ εἰς τὸ ἐναντίον τῶν πραττομένων μεταβολὴ . . . . Αριστ. ποιητ.

(3) Αὐτόθι.

ζώνην, αἱ δὲ πλουσιώτεραι μετεγειρίζοντο τανίαν μεταξωτὴν, ὅπως ὑποστηρίζωσι τὰ στήθη καὶ περισφίγζωσι τὴν ὄσφυν· ἐπὶ δὲ τῆς ταυνίας ταύτης ἐπεδείκνυσαν τὸν χρυσὸν, τοὺς παλαιτίμους αὐτῶν λίθους καὶ πᾶν ὅ,τι ἡδύνατο νὰ ἐπινοήσῃ ἢ πολυτέλεια πρὸς ἵκανοποίησιν τῆς φιλαρεσκείας. Αἱ γαλλίδες, μέγρι τοῦ δεκάτου τετάρτου αἰῶνος, τὴνόσουν τὸν στηθόδεσμον, αἱ δὲ πρῶτοι στηθόδεσμοι, ως λέγουσι, ἐκομίσθησαν ὑπὸ τῆς Ἰσαβέλλας τῆς Βαυαρίας καὶ τῶν κυριῶν τῆς αὐλῆς, ὅπως καλύψουσι τὰς δυσμαρφίας αὐτῶν καὶ ὑποστηρίζωσι τὸ ἐκ τῶν ἡδονῶν ἔξησθενημένον αὐτῶν σῶμα. Βραδύτερον ἐγενήκευσε τὸν συρμὸν τοῦτον ἐν Γαλλίᾳ Αίκατσρίνη τῶν Μεδίκων, αἱ δὲ γυναικες, ἀγνοοῦσαι τὸν ἀληθῆ σκοπὸν τοῦ ἐνδύματος τούτου, παρεδέχθησαν ἔκτοτε τὴν χρῆσιν αὐτοῦ. Ἐπὶ τέσσαρας ὅλους αἰῶνας, ὁ στηθόδεσμος ἔκαμε φρικτὴν καταστροφὴν τοῦ γυναικείου πληθυσμοῦ· ἦτο δὲ χρέα τῶν φώτων τοῦ 18 αἰῶνος ὅπως ἐγκαταλειφθῇ. 'Δλλὰ φεῦ! κατὰ τὸ 1810, ὁ στηθόδεσμος συνεπίεσε καὶ πάλιν τὸ πλακτυνθὲν στῆθος τῶν κυριῶν, αἱ δὲ ἄνδρες ἐφάνησαν λίαν ἀνόητοι, λίαν βάρβαροι, εὔροντες ἀξιέραστον τὴν μὲ στηθόδεσμον γυναικα. Συνήθισαν οἱ συρμοὶ δὲν διατηροῦνται πλέον μηνῶν τινῶν, ἀλλ' ὁ συρμὸς τοῦ στηθοδέσμου ἔξαιρεταις ὑπέσταται ἀπὸ 60 ἦδη ἑτῶν, μετ' ἀνηκούστου ἐπιμονῆς, ὥστε σήμερον ἀντὶ κόρης, ἦτις ἡθελε γίνει ώραια γυνὴ, ὁ στηθόδεσμος παρουσιάζει ἡμῖν κούκλας ἀνευ χρώματος, ἀνευ χαρίτων, ἀνευ δυνάμεων, ἀνευ ὑγείας· ἀντὶ δὲ γυναικός, ἦτις ἐπρόκειτο νὰ χρησιμεύσῃ ως γόνιμος μήτηρ, παρουσιάζει ἡμῖν σφῆκα πνευστιῶσαν εἰς τὴν ἐλαχίστην κοπωσιν, πλάσμα ἐστερημένον στήθους, ὅπως διαθέρεψῃ τὸ κάτισχον αὐτοῦ τέκνουν.

Εἶναι ἀληθέστατον, ὅτι ἀπαντεῖς οἱ λαοὶ ἔχουσι συρμοὺς μὴ συμβιβάζομένους πρὸς τὴν φιλοκαλίαν, ἢ δὲ κατὰ συνθήκην ὥραιότης εἶναι πάντοτε εἰς ἀντίσχοιν πρὸς τὴν πραγματικὴν ὥραιότητα. Γελῶσιν αἱ ώραιαι ἡμῶν ἀναγνώστριαι διὰ τὴν φρικτὴν συνήθειαν τὴν ἔξαιρηκάζουσαν τὰς γυναικας τῶν Ἰνδῶν νὰ διατρύπωσι τὸ διάφραγμα τῆς ῥινός αὐτῶν, ὅπως περάσωσι κρίνον· ἐμπαῖζετε, φίλαι, τὸ πλατύ ψέλιον, ὅπερ αἱ γυναικες τῶν Βεδουΐνων φέρουσιν εἰς τὸ κάτιο μέρος τῆς κυήσης· εὑρίσκετε τερατώδη τὰ μακρὰ ὡτα ἀτινα ἐπεμπλύνθησαν ἐκ τῶν βικρέων ἐνωτίων· ψιθυρίζετε πονηρῶς

κατὰ τοῦ πλανήτου; σώματος τῶν Οἰωνούνιδων,
ἄλλας γνωρίζετε τι, ἀπό γε, φρουρῶσιν αἱ γυναικεῖς
τῶν ἑταῖρων τούτων περὶ ὑμῶν, αἵτινες σφίγγεταις
ἔντος τοῦ στηθοδέσμου; Αναμφίβολως, ἀνταπο-
θίδουσι πρὸς ὑμᾶς τὰ σκώρυματα καὶ τὰς εἰρω-
νίκας ὑμῶν:

Ἴδε τι διηγεῖται ἡ κυρία Μαγδάνη ἐπὶ τοῦ
ἀντικειμένου τούτου :

«Κατὰ τὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει δικαιο-
νῆ μου, συνείθιζον νὰ λούσωμαι μετά τῶν γυναι-
κῶν τοῦ Ὁσμᾶν Πατρὸς. Το γαρέμιον τοῦ πλου-
σίου κυρίου συνέκειτο ἐκ τριάκοντα γυναικῶν,
Κιρκασίων, ἐξαιτίου καλλονῆς. Ὁσάκις ήμην
εἰς τὸ λουτρὸν δὲν ἔπαυον τοῦ νὰ θερμαίζω τὰ
ώρχια αὐτῶν σώματα, τῶν ὄποιων ἡ ὄμαλὴ
περιφέρεια ἀνεπτύιστο σήνει τῆς ἐλαχίστης
γραμμῆς. Ο θαυμασμός τῶν γυναικῶν τούτων
κατὰ τὴν θέαν Εὔρωπαίς, τὰ παιγνίδια. οἱ
ἄκκισμοι, ἡ ἐνδυμασία αὐτῶν μὲ διεσκέδαζαν
τὰ μέγιστα.

„Λεπτορυθίς καὶ μὲ σῆμα σφηκός¹⁾: παριστῶ,
εὐζυγός προξένου τινος, πρὸς γῆν εἰχον ἀναφέρει
περὶ τοῦ λουτροῦ καὶ τῶν λουομένων, μὲ παρε-
κάλεσεν ὄπως συμπαραχλέψῃσιν αὐτὴν μετ' ἐμοῦ
τὴν ἐπιστολαν. Τὰ ἐπεισοδικά ἀτινα συνέβησαν εἰς
αὐτὴν, μ' ἔκπλουν οὐα γελάστω πολὺ, μ' ἐπέστη-
σαν δὲ τοῦ λοιποῦ τὴν προσαγγήν ἐπὶ τοῦ στη-
θεῖσαν.

»Ἡ νέα Γαλλίς είσελθοῦται εἰς τὸ λουτρόν,
πιριζκυλλώθη ὡρ' ὅλων τῶν γυναικῶν τοῦ χρ-
ρεμίου, αἵτινες παρετίθουν περιέργως, ἡγγίζου
καὶ σπήνθυμον πρὸς αὐτὴν ἐρωτάγει, τὰς, ὃποίας
αὕτη δέην ἔνοιε.

» "Πρόγιος νὰ ἔκδύηται, κατὰ τὴν ἀφείσεων δὲ παντὸς ἐνδύματος, αἱ γυναικεῖς εἴκηταζον τὸ ὑπόκτημα, τὸ σχῆμα, τὴν ἐργασίαν καὶ συνι-
μίλουσυ μεταξὺ αἰτῶν. "Οταν δύως ἔργασσεν εἰς τὸν στηθόδεσμον, ὅλη ἡ ἀπομακρύνθηται μεθ' ὄρμῆς καὶ ἔκπληξεως. — Η φύλη σας εἶναι γυνή; μᾶς τὴνώτησαν. — Καὶ αἰμούτοιχλλετε; ταῖς ἀπεκρίθην. — 'Αλλὰ δὲν ἔχει μήτε πλευρά, μήτε στήθος, ὅτινα χαρακτηρίζουσι τὰς γυναι-
κας. — 'Εν τούτοις εἶναι γυνή καὶ γυνή χα-
ρουσα φύματη καλλονή: ἐν τῇ πατοΐδι αὐτῆς. —

(1) Λα ταύτη την περιοχήν οι Γέλλαις τάξις καρίκης, έσσις ἐκ της μεγίστης διάζητης στην οποία διέβαθμοι περισσότεροι γένους, Εγουντ λεπτοτάτην τὴν ὄτρουν, εἰς τρόπον μάτε ὀρούσκει πολλές την τῆς αφηράτης, ηδὲ τὰ δύο μέρη της επικάλυπτοι ευγένειαν. Ήταν τοιούτην περιοχήν την γέλλην.

Τότε φαίνεται ὅτι ἔχει κάποιαν πάθησις ἀπόγνωστην,
ἐνθαρρυνθεῖσαι ὀλίγον· ἡ φύλη δύρου θὰ ἔσπειρε
βεβαιώς τοὺς νεψυρούς ἢ τὰς πλευρὰς αὐτῆς,
ἐν τῇ πατρίδι τῆς τοι περιβένουσι κατ' αὐτὸν
τὸν τρόπον τοὺς βραχίονας καὶ τὰς κνήμας, ἀτε-
να ὑπέστησαν κάτιγμα.

„Απατάσθε μεγάλως, φίλαι μου, εἰπον· ἐκεῖνο
τὸ ὄποιον ἀπεικαλέσατε υἱοῖς ἐπιδεσμον, εἴναι
κορψὶς στηθόδευμος τοῦ ὄποιον αἱ γυναικεῖς τοῦ
τέπου· τῆς κυρίας φέρουσι ἀπὸ τρυφερᾶς αὐτῶν
ἥλικιας, ὅπως λεπτύνωσι τὸ σώμα, διότι ἐκεῖ
τὸ λεπτὸν σῶμα νομίζεται μεγίστη ὕσχιότης.

»"Ιε! οὐδὲ ιδωμεν τοῦτο ἀνέκρυξαν πᾶσαι αἱ ἐν
τῷ λιπτρῷ, πάρκυτα δ' ἀφήγεσαν ἀπὸ τοῖς ξέ-
νης, οἵτις μάτην ἀνθίστατο, τὸν στηθόδετμον.
Ηύρεθείσσει καὶ ὁλοκληρίαν γυμνὴ, ἐκίνητα τὴν
περιέργειαν καὶ τὸν γέλωτα τῶν ὄθωμανίδων,
αἴτινες ἔβλεπον στῆθος καταπεπιεσμένον κατὰ
τὴν βάσιν αὐτοῦ μὲ προέχοντα ισγία, ἀτινα
ἐποίουν καταρχανεστέραν τὴν περίσφιγξιν.

»Συγχρίνουσα δὲ, τῷ δύτι, τὸ σῶμα τῆς Εὐρώ-
παίας πρός τὸ τῶν Οθωμανῶν, δὲν ἦταν θητόν
νά μή διαλογήσω ὅτι ἡ σύγκρισις δὲν ἔτο-
διόλου εύνοει ὑπὲρ τῆς πρώτης. Η δυστυχής
παριστεῖ τοσοῦτον ἐταράχθη ἐξ τοῦ σκωπειακοῦ
γέλωτος τοῦ διοίσου ὑπῆρχε τὸ ἀντιείμενον,
ὅτε δὲν ἤδυνε οὐκ ερχτήσῃ δάκρυον
ος δὲ τοῦ πατέρα δὲν ἤθελε πλέον λουτρῆς μετὰ
ἀναλιτικῶν »

Ατοπήματα τοῦ στηθούσμου. "Οτις δυνηθεῖται νὰ ὑπονοεῖται αἱ ἀναγνώστριαι ἡμῶν τὰ ἀτοπήματα τοῦ κορσέ καὶ τοὺς ἐξ αὐτῶν οἰνδίνους, παρακλητούς αὐτάς ὅπως ἀναγνωσταὶ τὰς ἐπιφεννας ὄλιγας πιρατηγότεις. αἴτινες δὲν εἶναι λόγοι χειρί, ἀλλὰ τὰ συμπιρχόμενα πολυετῶν παρατηγήσεων, ὃποια διατήμουν (ατρού) γενούμενα.

'Η κορυφὴ τοῦ στήθους, κατὰ φύσιν, εἶναι πολλῷ στενωτέρα τῆς βάσεως αὐτοῦ (¹), οὗτοις καὶ τελευταῖς πλευραῖς πλατύμονται πρὸς τὴν κοιλίαν ὅπως δύσσωται τὸν ἀκαίτούμενον χῶρον πρὸς φιλοῦσενταν τὸν σπουδαιωτάτων ὄργανων τῆς πέψεως καὶ τῆς γεννήσεως. Εἰντός τοῦ οὗτοῦ κακτεσκευασμένου πλακάνος στήθους ἐνεργοῦνται ἔλευθερώς ἥτε καὶ δίχ καὶ οἱ πνεύμονες. Λαπέ-

(1) Προσπέμποντες, χίσιν περιπάτους μᾶλλον, τὰς καλλίδημαν χαραγμένας εἰς τὸ Μουσεῖον τοῦ Πλαταιοτύραιος ξέπων, οὐδὲν διαφέρει περὶ τούτων αἴτιον λύσιον ποιεῖν, ακαλεπτον.

νκυτίας, ἡ διὰ τοῦ στηθοδέσμου πίεσις μεταβάλλουσα τὴν φυσικὴν διεύθυνσιν τῶν πλευρῶν συμπληγούσει καὶ βυθίζει ταύτας, ὥστε ἐλαττόνεις ἐπαισθητῶς τὰς δύω τοῦ στήθους διαμέτρους καθὼς καὶ τὸ τρίγωνον διάστημα διπερκούσως ἐπικαλοῦται καρδίαν. Οἱ πεντονες, ἡ καρδία, τὸ ἕπαρ καὶ ὁ στόμαχος πιεζόμενοι ἀκτοπίζονται, ὥστε ἐπέργεται μέγα ἔμποδιον εἰς τε τὴν κυκλοφορίαν τοῦ αἷματος καὶ τὴν ἀναπνοήν. "Απασαι αἱ ἀνωμαλίαι αὗται δίδουσι συνήθως ἀφορμὴν εἰς βαρέα στηθικὰ νοσήματα, κατὰ συνέπειαν τῶν διποίων ὑποκύπτουσι τὰ δυστυχῆ τοῦ στηθοδέσμου θύματα.

Οὐ μόνον δὲ τὸ ὄστεων; μέρος τοῦ ἀνθρώπου ἐπηρεάζει ὀλεθρίως ὁ στηθοδέσμος, ἀλλὰ παρεμποδίζει σπουδαῖοις τὴν ἀναπνοήν, τὴν κυκλοφορίαν καὶ τὴν πέψιν, καθιστᾶ τὴν θρέψιν ἀτελῆ μὴ ἀφίνων τὸν στόμαχον νὰ ὑποδέχηται τὴν ἀναγκαίαν ποσότητα τῶν τροφῶν· στερεῖ δὲ καὶ τῆς κινήσεως αὐτῶν τοὺς στηθικούς καὶ δσφυακούς μῆνα. Καθὼς οἱ κατὰ συνέπειαν κατάγματος ἐφαρμοζόμενοι ἐπίδειγοι ἐμβάλλουσιν εἰς ἀτροφίαν τοὺς μῆνας τῆς εἰκανητίαν ὑποβιληθείσης χειρὸς, οὕτω καὶ ὁ στηθοδέσμος λεπτύνει καὶ ἔξκαθενει τοὺς μῆνας τῆς ράχεως εἰς τοσοῦτον βαθμὸν, ὥστε γυνὴ συνειδίσκατα μετὰ στηθοδέσμου δὲν δύναται νὰ στηριγμῇ ἀμφὶ παραιτήσασα αὐτὸν· ἡ στάσις αὐτῆς εἶναι ἀδειάτης, διότι οἱ μῆναί τὴν σπουδυλικὴν στήλην σιγκρατοῦντες δὲν ἔχουσι πλέον τὴν ἀπαιτούμενην δύναμιν.

'Αποδειγμέντος δτι ἡ πίεσις τοῦ στηθοδέσμου παρεμποδίζει τὴν ἐλευθερίαν τῶν τεσαρίων οὔσιων τετέρων λειτουργιῶν τῆς ζωῆς, δηλ. τῆς ἀναπνοῆς, τῆς κυκλοφορίας, τῆς πέψεως καὶ τῆς θρέψεως, ἔπειται δτι ἡ ἀτέλεια τῶν λειτουργιῶν τούτων ἐπιφέρει κατ' ἀνάγκην βαρείας συνεπείας, ὡς λ. χ. στάσιν τοῦ αἵματος εἰς τοὺς πνεύμονας καὶ τὸ ἕπαρ, αἴμαπτύσεις, φλίσιν κτλ. κτλ.

Τέλος ὁ στηθοδέσμος παραμποδίζει τὴν ἀνάπτυξιν τῶν μαστῶν, καταστρέφει τὴν στερεότητα τῶν ἔργανων τούτων, ἀτινα πλατύνει, καθιστᾶ προσώρως μαλαθικὰ καὶ κρεμάμενα, δύγκαται δὲ τις νὰ εἶπῃ δτι ἐπιτπεύδει τὸ γῆρας, φεύγων τὰ ἐλαττήρια τῆς ζωῆς.

'Υπάρχει ἵδεα τις ἐστραλμένη μεταξὺ τῶν μητέρων, ἢτις δίδει ἀφορμὴν εἰς αὐτὰς νὰ νομίζωται, δτι ὁ στηθοδέσμος εἶναι ἀξιόλογον μέσου διποίων θεραπεύσιμης τὸ ἐλάττωμα τῆς κακῆς στάσεως τῶν κορασίων αὐτῶν, εἰς τρίπον ὥστε

σπείδουσι νὰ ἐγγλείσωσιν ἐντὸς τοῦ βιαζού τούτου ὄργανου τὰ ἀσθενῆ ταῦτα πλάσματα, ὅν τὰ σῶμα παρεγκλίνει τῆς κατὰ φύσιν εὐθυτητος, κλίνον πρὸς τὰ ἐμπόρις ή τὰ ὄπίσω, πρὸς τὰ διεῖχι ή τὰ ἀστερά. 'Αλλ' ἡ σφαλερὰ αὖτη ἰδέα, ἀντὶ θεραπείας, ἐπιρρέει ἐπαύξησιν τοῦ κακοῦ· διότι επὶ τῶν τρυφερῶν πλασμάτων διστηθεσμος ἐπιφέρει πολλάκις πίεσην ἀνυπόφερον εἰς μέρης τι τοῦ στήλου;, ὥστε ἀναγκάζεται τὸ κοράκιον νὰ κλίνῃ πρὸς τὸ μέρος ἔκεινον δπως ἀποφύγῃ τὸν πόνον, οὕτω δὲ τὸ ἐλάττωμα τῆς κακῆς στάσεως γίνεται ἐξικομένη βιθυνδόν καὶ τέλος καταντῶσα ἀνεπιδεκτος πάσης θεραπείας.

"Επειδην ἐλάττωμα τοῦ στηθοδέσμου εἶναι, δτι ἀναγκάζει τὰ κοράκια νὰ γάτωσι τὴν διάθετην τοῦ πακέων, τοῦ τρέχειν, ἀτινα εἶναι ἀναγκαίστατα κατὰ τὴν ἀλικίαν ταῦτην. 'Ο συμπιέζων αὗτὰ σιδηροῦς χιτῶν καθιστᾶ δύσκολα ημάλλον ἀδύνατα τὰ παιγνίδια τὰ ἀπαιτοῦντα ταχεῖαν κίνησιν· τότε η μὲν ὑγεία αὐτῶν μαρινεται, η δὲ τρυφερότης ἀποχαιρετᾶ ταῦτα προώρως. 'Ω φῶτα τῆς ὑγιεινῆς! προεγκάψατε τὰ σπάργανα (φρεσκιαῖς), πίτε θέλετε πράξεις τὸ αὐτὸν καὶ διὰ τὸν στηθοδέσμον;

Χωρὶς νί απαριθμῶμεν ἐπὶ πλειόν τὰ ἐκ τῆς περισφρίζεις τοῦ στηθοδέσμου θλιβερά ἀποτελέσματα, ἐπαναλαμβάνομεν μετὰ τῶν ίατρῶν ὅλου τοῦ κόσμου, δτι οἱ στηθοδέσμοι εἶναι εἰς ἐκ τῶν ἐπικινδυνωδεστέρων ἐγθρῶν τῆς ὑγείας καὶ τῆς ὠρχιστήτος, καὶ δτι πολλαὶ δυσμορφίαι, πολλαὶ νόσοις καὶ πολλοὶ πρώτοι θάνατοι ἀναγνωρίζουσιν ὡς αἰτίαν τὸν στηθοδέσμον. Εἴθε ο ἀκόλουθος πίνακας, ὁ παρὸς διατίμου παρατηρητοῦ γενήμενος, νὰ σωρτεῖν κατὰ τὰς αἰσκέπτους μητέρας αἴτινες, θέλουσαι νὰ καταστήσωσι κομψὸν τὸ ἀνάστημα τῶν θυγατέρων αὐτῶν, ἐγκλείσουσιν αὐτὰς ἐντὸς τοῦ ὄλεθρού τούτου μηγχνήματος. 'Ο πίνακας οὗτος εἶναι ο μέσος δρος τεσσαρακονταετοῦ παρατηρήσεως:

— 1' Επὶ ἐλαττήν κορασίων φεύγοντων στηθοδέσμου·

— 25 ἀποθνήσκουσιν ἀπὸ στηθικὰ νοσήματα.

— 15 ἀποθνήσκουσι κατὰ συνέπειαν τοῦ πρώτου τοκετοῦ.

— 15 μένουσιν ἀδύνατα μετὰ τὸν τοκετόν.

— 15 γίνονται δύσμορφοι.

— 30 μόνον ἀντέχουσι, ἀλλὰ προσέχλλονται θάττον η βράδιον ἀπὸ διαφόρους ἐνοχλήσεις κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἦτον σπουδαῖς.

Τό δέ περίεργον εἶναι, ὅτι καὶ αἱ γυναῖκες αὐτὰς γνωρίζουσι τὴν ἐκ τοῦ στηθοδέσμου βλάβην, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τοῦ ἔξιτος· ἐάν ἐπὶ παραδείγματι, γυνή, εὑρισκομένη εἰς συναναστροφὴν, ἀδικθετήσῃ αἰρυνθίως, εύθὺς τότε αἱ παρανοσαὶ κυρίαι φωνάζουσι: Ξεσφίξατέ την. Ξεσφίξατέ την! Κόπτουσι τὸ κορδόνιν, πάραντα δὲ ἀὴρ εἰσορμᾷ εἰς τοὺς πνεύμονας τῆς λειπούμου, ήτις ἐπαναλαμβάνει τὰς δινάμεις μετά τινας εἰσπνοὰς ζωαγόνου ἄέρος. — Εἴπατε, ἀνθέλητε, εἰς λίαν ὥχραν τινα κυρίαν, ήτις κινδυνεύει νὰ λειποθυμήσῃ, ὅτι ὁ στηθοδέσμος ἐνοχλεῖ αὐτὴν, ἐστὲ δὲ ἐκ τῶν πρωτέρων πεπεισμένοι; Θέλετε λάβει ἔρυθρην ἀπάντησιν.

Ἐὰν αἱ φωναὶ γυναικῶν ἐλάμβανον τὴν κόπον νὰ μετρήσωτι τὴν διάμετρον τοῦ στηθοδέσμου αὐτῶν, νὰ παραβάλωσι δὲ ταύτην πρὸς τὴν πιριφέρειαν τοῦ σώματος αὐτῶν, θέλουσιν ἐκπλαγὴ διὰ τὴν μεγάλην διαφορὰν τὴν μετεξύ τῶν δύο κατακυρήσεων ὑπάρχουσαν, ἀπὸ ταύτης δὲ τῇ στιγμῇ ήθελον ἐγκαταλείψει τὸ τροποποιήσει τὸν στηθοδέσμον αὐτῶν, καθότου ή φρόνησις κατασιγάζει τὴν φιλαρέσκειαν, προκειμένου περὶ ὑγείας.

Θέλομεν ἀναφέρει ἐνταῦθαι ἀνέκδοτά τινας εἰς ὑποττήριξιν τῶν ὅρθιέντων καὶ εἰς ἀπόδεξιν τῆς πλάνης τῶν κυριῶν, αἵτινες θεωροῦσιν αὐτὸν ἀναπόρθευτον εἰς ἐπαύξησιν τῶν θελγάτρων αὐτῶν.

Ο αὐτοκράτωρ Ιωσήφ ὁ δεύτερος, βλέπων τὴν ὄλεθρίαν τοῦ στηθοδέσμου ἐπιερθοῦν ἐπὶ τῶν γυναικῶν τοῦ κράτους αὐτοῦ, ἐξέδωκε προγραφὴν κατὰ τοῦ ὄλεθρίου τούτου ἐνδύματος· διὰ νὰ ἐμπνεύσῃ δὲ εἰς τὰς γυναικίας ἀπέγθειαν κατὰ τοῦ στηθοδέσμου, διέταξε διποὺς αἱ εἰς σωματικὰς ποινὰς καταδεδικασμένας φέρισι στηθοδέσμον εἰς δεῖγμα ἀτιμίας. Η προγραφὴ δύος αὐτῇ δὲν ἐκάλυπτε τὸν στηθοδέσμον τοῦ νάναφρην μετά τινας χρόνους.

Κατὰ τὸ 1812, ὅτε ἡ γρῆσις τοῦ στηθοδέσμου εξετείνετο ἐν Γαλλίᾳ, ὁ Ναπολέων συνδιαλεγόμενος μετά τοῦ ιατροῦ αὐτοῦ Καρολίζη, ἔλεγε «τὸ ἐνδύματο τοῦτο, ὅπερ ἐγέννητεν ἡ λακκῶς ἐννοούμενη φιλαρέσκεια καὶ τὸ ὅποιον ἐνεργεῖ ὄλεθρός ἐπὶ τῶν γυναικῶν καὶ τῶν τέκνων αὐτῶν, μοὶ προαναγγέλλει ὅτι τὸ πολεμικὸν πνεῦμα χάνεται ἐν Γαλλίᾳ, μὲ κάμει δὲ νὰ προαισθάνωμαι λίαν προσεχῆ τὴν παρακαμήν».

Κάρολος ὁ δέκατος ἔλεγε συχνὰ πρὸς τοὺς αἰκείους αὐτοῦ: «ἄλλοτε δὲν ἡτο σπάνιον γὰς

εῦρη τις ἐν τῇ αἰλίῃ τῆς Γαλλίας, Ἀρροδίτας, Ἀρτέμιδας καὶ Νιόβας, ἐνῷ σήμερον δὲν βλέπεται τις παρὰ σφῆκας.»

Ο σοφὸς Κυρός ἐπειριπάτει ἡμέραν τινὰς ἐν τῷ βιτανικῷ κήπῳ τῶν Παρισίων μετὰ νέας γυναικὸς ώρας, καὶ ἴσχυνται. Η κυρία ἐστάθη ὅπως θαυμάστη ὡραῖόν τι ἀνθος ἔχον λαμπρὰ χρώματα, ὃ δὲ σοφός τῇ εἶπε: «Ἄλλοτε ωραιότερης πότε τοῦτο τὸ ἀνθος, αὔριον δὲ τὸ ἀνθος τοῦτο θέλει όμοιάτει πρὸς ὑμᾶς.» Τὴν ἐπεύριον, δὲ Κυνιέρος ἐπανέφερε τὴν κυρίαν, ήτις ἀνέκραξεν ἄμα ἰδούσα τὸ ὡραῖόν τοῦ ἀνθος ώραρόν καὶ κυρτωμένον· τὴν διέτητε τὴν αἰτίαν, ὃ δὲ σοφός καθηγητὴς τῆς ἐπιπέδης Κυρία, τὸ ἀνθος τοῦτο εἶναι ἡ εἰκὼν ὑμῶν, καθὼς δὲ ὑμεῖς, οὕτω καὶ τοῦτο μαραίνεται ὑπὸ σκληρῶν περίτριχων· τότε ἔδειξεν αὐτῇ δέσμουν ὅπερ εἰχε κάμει τὴν προτεραιάν ἐπὶ τοῦ ἀνθοῦς· «Θέλετε μαρανθῆ ὡραύτως προσέθηκε, ὑπὸ τὴν φρίκην πίεσιν τοῦ στηθοδέσμου ὑμῶν, ὥστε θέλετε ἀπολέσσει βαθυκόδην τὰ θέλγητρα τῆς νεότητος, ἐὰν δὲν ἔχητε ἀρεούσαν ἐπιμονήν, ὅπως ἐγκαταλείψετε τὸ ὄλεθρον τοῦτο ἐνδύματα.» Η κυρία ἀκολούθησε τὴν συμβουλὴν τοῦ μεγάλου φυσιοδίρου ἐπανεκτίσατο τὴν προτέραν αὐτῆς ὑγείαν.

Ο περιώνυμος Perey ἔλεγε πρὸς τὰς γυναῖκας αὐτῷ κυρίας, ὅτι αἱ ἐπὶ τοσούτων καταστημάτων ἐπιγεγραμμέναι λέξεις: «Ἐργοστάσιον στηθοδέσμων, ἀνταστογόντι, κατ' αὐτὸν, πρὸς ταῖτας: Ἐργοστάσιον δηλητηρίων.

Ο ιατρὸς Αλιβέρτος εὗρε ταῦτα εἰς λαμπρὰν τῶν ἀνακτόρων ἐπειρίδα, ἐν ᾧ πᾶσαι αἱ κυρίαι ἐρχίνοντο ὅτι προσεπίθουν ποία νὰ ὑπερβῇ τὴν ἄλλην κατὰ τὴν τοῦ σώματος λεπτότητα. Νέοι τινὲς, οἵτινες ἀπούθηνον κολακευτικὰς ἐκφρίσεις πρὸς τὰς κυρίας ταύτας περὶ τῆς λεπτότητος τοῦ σώματος αὐτῶν, πληστάσαντες πρὸς τὴν περίρημον ίατρὸν τῷ εἶπον: «Ἐξαγάπατε, φάνετες σκεπτικός, ἡ κατέφειξ τοῦ προσώπου ὑμῶν δὲν συμβιβάσται μὲ τὴν τοσούτο λαμπρὰν ἐπειρίδα, περὶ τίνος σκέπτεσθε;»

— Τῇ ἀληθείᾳ, λυποῦμει πολὺ, καὶ πῶς νὰ ἡμεῖς εὖσμος, δταν βλέπω δτι τὸ ἀνθο; τῶν κατοίκων τῆς πρωτευόσης προκαλῆ μετὰ γέλωτος τὰς γυναικίας ταύτας εἰς τὴν αὐτογέρειαν; — Εἰς τὴν αὐτογέρειαν! ἀνέκραξαν ἀπαντεῖς ἐκπληκτοί, ὃ δὲ ίατρὸς ἐξηκολούθησε λέγων·

«Φεῦ! κύριαι, ὑμεῖς οἱ μὴ βλέποντες ἐπὶ τῶν γειλέων τῶν ὡραίων τούτων κυριῶν παρὰ χαράν

καὶ γέλωτα, ἀγνοεῖτε τὸ ὑποφέρουσι τὰ τρυφερὰ
αὐτῶν νεῦρα ἐκ τῆς πιέσεως τοῦ στηθοδέσμου,
ἀγνοεῖτε δποίας Βασάνους ὑποφέρουσιν ἐντὸς τῆς
καταγθυνίου ταύτης μηχανῆς. Φιλοφρονοῦντες
αὗτας διὰ τὴν λεπτότητα τοῦ σώματος αὐτῶν,
προτρέπετε αὗτας εἰς τὸ νὰ σφιγγθῶσι περιτ-
σότερον, κατὰ συνέπειαν δὲ νὰ βλαψθῶσι τὰ ὄρ-
γα καὶ αὐτῶν, νὰ γίνωσι δύτημορφοι, ἀδύνατοι καὶ
ἐ· γένει νὰ αἴτογειριάσωσι βραχίας. Ἱσως μά-
λιστα ἐντὸς ὀλίγου πολλαῖς ἐξ αὐτῶν τῶν
κυρψῶν κυριῶν, αἵτινες δὲν ἔρχονται ποτε σφιγ-
γθῶσι περισσότερον, λειποθυμήσωσι . . . .

Μόλις εἶγεν εἴπει ὁ ἰατρὸς τὰς λέξεις ταύτας,
ὅτε δύο κυρίαι στενάξασαι ἐλαφρῶς. Ἐπεισαν ἐπὶ
τοῦ πατόματος λειποθυμητοί. Ὁ Ἀλιβέρτος ἐδρᾷ
μὲν εἰς Βοτσιεικήν αὐτῶν, μῆλοις δὲ τὸ κορδόνιον
τοῦ στηθοδέσμου ἐκόπη καὶ τὰ δυστυχῆ θύματα
τῆς φιλαρεσκείας ξηνοιζαν τοὺς ὀρθαλμούς.

“Απαντες οἱ παρόντες ώμολόγησαν τὴν ἀλή-
θαιαν τῶν ὑπὸ τοῦ ἰατροῦ τοῦ βρασιλέω; λε-
χθέντων.

“Εἰς δτῶν εἴπομεν ἐξάγεται ὅτι δὲν εἶναι ὁ
συρρός; ὁ ἀναγκαῖον τὰς γυναικας εἰς τὴν ἐντὸς
τοῦ στηθοδέσμου φυλάκσιν, διότι ὁ συρρός
μεταβάλλεται καθ' ἐκάστην, ὁ δὲ στηθόδεσμος
ἐκτὸς μικρῶν τινῶν τροποποιήσεων, ἔλεινεν ὁ
αὕτος καὶ κατὰ τὸ σχῆμα καὶ κατὰ τὸν σκοπὸν
αὐτοῦ. Φρονοῦμεν δτι οἱ ἀνδρες εἶναι ἡ αἵτιν
τῆς διατηρήσεως τοῦ στηθοδέσμου, ίδιως δ'
ἔκεινοι εἰς ὃν τὰ χείλη πλανῶνται αἱ ἐζῆς
ἀνόητοι ἐπιφωνήσεις. “Ω! τὸ ὥρατα μέση, τὸ
λεπτοφρές σῶμα! καὶ τὰ παρόμοια. “Ωστε δὲν
διετάζομεν νὰ ὑποτηρίζωμεν, δτι τὸ κράτος τοῦ
στηθοδέσμου θέλει καταπέσει τὴν αὐτὴν ἐκείνην
ἡμέραν καθ' ἣν οἱ ἀνδρες θέλουσι θεωρήσει ἀπόδει
καὶ τερατῶδες τὸ κορσαρισμένον σῶμα, τότε δ'
αἱ γυναικες θέλουσιν ἀναπνεύσει ἐλευθέρως,
θέλουσιν ἀπολαύσει καλλιτέρας ὑγείας, θέλουσι
δὲ παράγει καὶ ὠρχιστερῷ τέκνα.

(Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ.)

Γ. ΛΚΕΣΤΟΡΙΔΗΣ.

ΟΙΚΙΑΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ.

Μέσον πρὸς πότισμα ἀσθενῶν φυτῶν.

Πρὸς θεραπείαν φυτῶν κηπευθυμένων καὶ περι-
ποιουμένων ἐντῇς τῶν ἀνθοκυπέλλων καὶ σθε-
νούντων ὑπὸ γλωμότεως καὶ ὑπὸ ικτέρου, συστα-
νται τὰ πότισμα αὐτῶν μετὰ λίαν κεκραυ-
μένου διαλύματος τοῦ θειέκου σιδήρου, διλ. 4
δράμια τοῦ σιδηρούχου τύπου ἀλλατος διαλύνο-
ται εἰς 4 λίτρας ὑδατος. Ταῦτα σκιάν τοπο-
θετήντα φυτὰ ποτίζονται ἐκτὸς διὰ τοῦ ἀλλου
ἀπαιτούμενου ποτίσματος, κατὰ 4—5—6 ημέ-
ρας μὲ 3—4 λόθια τοιωτου σιδηρούχου διαλύ-
ματος, καὶ μὲ 2—3—4 τοιωτα ποτίσματα
εἶναι πολλάκις εἰς κατάστασιν νὰ ἐπικνέλθῃ τὸ
φυσικὸν αὐτοῦ πράξινον γράμμα καὶ νὰ θεραπευθῇ
τὸ νεσκρέν φυτόν.

Πικρὸν ἀλας μετὰ καφέ.

Τὸ τόσον γνωστὸν πικρὸν ἡ ἀλας τῆς Ιγγλε-
τέρας, τῆς Αγγλίας, συνήθιος καλούμενον, εἶναι
φάρμακον ἀξιόλογον, καθαρτικὸν, εὐθηνόν, ἐ· εκα
όμως τῆς δυσαρέστου αὐτοῦ πικρίας δύσληπτον.
Διὰ νὰ ἀποκατασταθῇ πλέον εὔληπτον, διάλυστον
αὐτὸς εἰς δυνατὸν καρέ, ἢ κάλλιον βράστον τὸ
πικρὸν ἀλας μὲ τὸν λειοτριμένον καφέν, ἀνευ
προσθίκης ζαχαρόσως, καὶ θὲ τὸ μεταγειρισθῆ;
μετ' εἰκολίας καὶ γωγίς νὰ ἐλαττωθῇ ἡ τοῦ
ἀλατος τούτου ἵματικὴ ἐνέργεια. Ἔπιστε κατα-
καλύπτεται ἡ δυσάρεστος πικρὴ γείσις τοῦ πι-
κροῦ τούτου ἀλατος, ἐὰν βασθῇ ἐπ' ὀλίγῳ τοὐλ
λεπτὰ μετὰ μικροῦ ποσοῦ ῥίζης τῆς γλυκυρρίζης,
ἐννοεῖται δτι ἡ τοῦ ἀλατος ἐνέργεια δὲν ἐλατ-
τοῦται καὶ τὸ ἀλλω; πιο; ὠρέλιμον, διλος δύσ-
ληπτον φάρμακον, ἀποκαλύπτεται εὔληπτον.

Μελάνη πρὸς μαρκάρισμα τῶν ὑφοχρησμάτων.

Πρὸς σημείωτιν (Μερικάρισμα) τῶν λινῶν ἡ
βαμβακερῶν ἡ καὶ μεταξωτῶν ὑρασμάτων δι'
ἀνεξιτήλου τινὸς γράμματος ὑπάρχει καὶ ἡ ἀκό-
λουθος σύνθεσις. Διάλυστον νιτρικοῦ ἀργύρου μέρη
10, θειέκου γαλκοῦ (ἀλογοπέτρας) μέρη 5 εἰς
30 μέρη κοινοῦ ὑδατος καὶ πρόσθεσον πρὸς τὴν
διάλυσιν ταύτην ἀνθρακικοῦ νάτρου μέρη 10 καὶ
Αργυρίας καυστικῆς ῥευστῆς μέρη 30 καὶ τέλος